

Construïm una República

À

La tendència de molts independentistes a resignar-se, víctimes de la moral de la derrota, sovint s'imposa. La repressió i el rodet judicialitzador són descoratjadors. Malgrat tot, si ens abstraïem del trepidant dia a dia, no podem obviar els resultats del 21-D, un moviment de plaques tectòniques al subsol sociopolític que consolida una massa creixent de dos milions llargs de catalans contraris a un tracte discriminatori crònic i, sobretot, "desconnectats" del règim del 78. Als més àvids d'anàlisi, els recomano llegir "El terratrèmol silenciós", del politòleg Oriol Bartomeus, que duu de subtítol: "El relleu generacional i transformació del comportament electoral a Catalunya". De fet, la victòria de Ciutadans no és gens anodina i cavalca sobre l'espanyolisme desfermat -ara amb màscara constitucionalista unida a l'"establishment" de PP i PSOE- que fa forat i té capacitat mediàtica i recursos per continuar creixent. Però, en contraposició, no podem menystenir la majoria parlamentària sobiranista, sobretot si considerem que la participació va fregar el 80% i els comicis els va convocar M. Rajoy per ordinar un "sorpasso". Arrimadas va guanyar capitalitzant una part substancial del vot unionista. Va "caçar" l'elector volàtil, el conjuntural i, en especial, el reactiu obcecat a disparar sobre la línia de flotació de la identitat del nostre poble: la llengua, l'escola i els mitjans de comunicació públics. Propostes, poques; mentides, múltiples, despietades i amb l'altaveu dirigit cap a la resta de l'estat. Perquè, mentrestant, qui es desgasta amb el 155 és el PP, ja residual a Catalunya, i cada cop més dèbil a Madrid.

Paral·lelament, els resultats de Junts per Catalunya, per damunt d'ERC, van exemplificar -com en el cas de Cs- l'ús d'un màrqueting polític de manual: discurs centrat en la foto fixa del moment i quatre o cinc idees reiterades en campanya fins a convertir-se en credos. La llista del president -feta a l'estil Macron, amb tecnòcrates independents de confiança- ara, però, s'estavella amb la llibertat per formar un govern que tiri endavant la República i topa amb les veus d'Esquerra i el PDeCat que semblen haver convertit la victòria electoral en una premi de consolació. Diu Bartomeus en el seu llibre que els electors nascuts al postfranquisme no són tan fidels als partits com els de la generació de la postguerra. Si els polítics no responen a les demandes que els exigeixen amb la confiança a les urnes, canvien el vot. Per tant, el suport a Cs esdevé una reacció visceral dels defensors d'una Catalunya espanyolitzada al marge que, rere d'un somriure estampat a "Telva", només hi hagi populisme. Per aquesta mateixa lògica, a ERC, amb el "guia espiritual" a la presó i la secretària general exiliada, encara no entenen què va passar el 21-D. Estan estabornits i reaccionen tancant files per restablir el control de l'aparell en lloc d'escoltar un poble que demana solucions. El mateix camí que segueix el caduc PDeCAT, la direcció del qual el mateix Puigdemont es va encarregar d'allunyar de la candidatura. Totes dues estructures no són prou permeables ni ràpides per adaptar-se a les pulsions i anhels del carrer perquè tenen massa jerarquies i quotes de poder a repartir.

Arribats a aquest punt, cal preguntar-se si el moviment independentista és davant d'una hecatombe que l'aboca a la liquidació o, per contra, viu una crisi de creixement que ha "només" topat amb la cruel repressió l'estat del qual es vol emancipar. La mateixa disjuntiva que sorgeix quan valorem de què han servit anys de mobilitzacions i l'extraordinària capacitat d'autoorganització de l'1-O. Ras i curt, podem superar l'error de càlcul d'una DUI "simbòlica" i seguir lluitant esperançats amb unitat d'acció i objectius comuns cap a una República Catalana o abaixem els braços? Escollir la segona opció, no ho oblidem, també implica malbaratar els resultats del 21-D i la potencialitat d'una Generalitat amb un govern i institucions tan dignes i legítimes amb els resultats de les urnes com sigui possible. Una opció, per descomptat, del tot compatible amb continuar fent pinya des de la base i sense carnets, exigir la llibertat dels presos i de les idees, i denunciar arreu del planeta la regressió i manca de democràcia a Espanya i els silencis còmplices de la Unió Europea davant del deteriorament progressiu dels drets humans, civils i polítics.

Il·lustració: Cayu